

Vastaus kirjalliseen kysymykseen ajokortin ikäpoikkeusluvasta

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimitannut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Mari Rantasen /ps näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 645/2020 vp:

Aikooko hallitus harkita ajokortin ikäpoikkeusluvasta luopumista lyhyen aikavälin sisällä tapahtuneiden vakavien liikenneonnettomuuksien perusteella?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Ajokorttilain (386/2011) 1.7.2018 voimaan tullee muutoksella B-luokan vähimmäisiästä myönnettävien poikkeuslupien myöntämiskäytäntöä kevennettiin ottamalla huomioon perheen erityisten kulkemistarpeiden ohella myös nuoren omat kulkemistarpeet koulutuksen ja työssäkäynnin kannalta. Ennen ikäpoikkeuslupan saamiseksi edellytettiin ”erityisen painavia syitä”, nykyään ”erityisiä syitä”. Erityinen syy voi olla esimerkiksi nuoren työpaikka hankalien yhteyksien päässä. Liikenne- ja viestintävirastolta saatujen tietojen mukaan eniten ikäpoikkeuslupia on myönnetty koulumatkoihin, työ- ja työharjoittelumatkoihin sekä harrastusperusteella.

Helpotettu ikäpoikkeuslupa on osoittautunut erittäin suosituksi. Liikenne- ja viestintävirastolta saatujen tietojen mukaan ikäpoikkeuslupia on myönnetty 1.7.2018 alkaen 24 036 ja hakemuksia on saapunut yhteensä 29 350 (tilanne 15.9.2020). Hakemuksia on tullut kaikkialta Suomesta, niin maaseudulta kuin kaupungeista.

Ikäpoikkeusluvasta erillinen mahdollisuus saada ajokortti nuorempana koskee ammatillisessa kuljettajakoulutuksessa olevia, jotka voivat suorittaa B- ja BE-luokkien ajokortin 17-vuotiaana. Ammatillisella kuljettajakoulutuksella tarkoitetaan Opetushallituksen valvonnassa tapahtuvaa ammatillista perustutkintokoulutusta, jossa suoritetaan myös ammattipätevyysvaatimusten mukainen perustason ammattipätevyys. Poikkeuksella mahdollistetaan opintojen aloittaminen kevyemmällä kalustolla ennen raskaan kaluston kuljettamiseen siirtymistä ja työpaikalla järjestettävään koulutukseen osallistuminen. Edellä mainittu ajo-oikeus oikeuttaa vain ammatillisen kuljettajakoulutuksen opiskeluun sisältyvään työharjoitteluun tai työpaikalla järjestettävään koulutukseen liittyviin ajoihin. Ajokorttilupaa B-luokalle voi hakea aikaisintaan 16-vuotiaana.

On syytä huomioida, että ajokorttilain muutosten voimaantulosta on verrattain lyhyt aika. Tästä huolimatta liikenne- ja viestintäministeriö pitää tarpeellisena selvittää tarkasti ajokorttilain muutosten vaikutukset liikenneturvallisuuteen ja nuorten kuljettajien liikennevalmiuksiin, ja on pyytänyt toukokuussa 2020 Liikenne- ja viestintävirastoa valmistelevaan eduskunnan edellyttämän

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 645/2020 vp

seurantatutkimuksen. Julkisuudessa olleet tiedot liikennekäyttäytymisestä ovat vahvistaneet tarvetta lakimuutosten vaikutusten selvittämiselle. Liikenne- ja viestintävirasto käynnisti seurantatutkimuksen valmistelun kesällä 2020.

Ajokorttilain muutosten vaikutuksia liikenneturvallisuuteen ja ajokorttisääntelyn mahdollisia muutostarpeita tullaan arvioimaan seurantatutkimuksesta saatujen tietojen ja siitä tehtävien havaintojen pohjalta. Hallitus tulee esittämään tarvittavia muutoksia ajokorttilakiin vielä tämän hallituskauden aikana.

Helsingissä 25.9.2020

Liikenne- ja viestintäministeri Timo Harakka